

Тел.: (85563) 3-15-00, 3-31-00, факс 3-22-21, e-mail: mamadysh.ikrayona@tatar.ru, www.mamadysh.tatarstan.ru

Постановление
№ 314

Карар
от «27» 09 2021 г.

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районында дәүләт
милли сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру»
муниципаль программасын раслау турында

Россия Федерациясе Президентының «2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе турында» 2012 елның 19 декабрдәге 1666 номерлы Указы белән расланган 2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте Стратегиясен үтәү максатында, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау турында», 2016 елның 29 декабрдәге 1532 номерлы карары, Россия Федерациясе региональ үсеш министрлыгының 2013 елның 11 октябрдәге «Россия милләтенен бердәмлеген ныгыту һәм Россия халыкларының этномәдәни үсеше буенча төбәк программасын эшләү буенча Методик тәкъдимнәрне раслау турында» 440 номерлы боерыгы, «Татарстан Республикасында милли сәясәт концепциясе турында» 2013 елның 26 июлендәге ПУ-695 номерлы Указы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 18 декабрдәге «2014-2023 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» дәүләт программасын раслау турында» 1006 номерлы карары нигезендә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы башкарма комитеты карар бирә:

1. «2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районында дәүләт милли сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру» муниципаль программасын (алга таба Программа) расларга (1 нче кушымта).

2. Финанс-бюджет палатасына (А.М. Сергеев) ел саен чираттагы финанс елына бюджет формалаштырганда, жирле бюджеттан күрсәтелгән максатларга жибәрелә торган акчалар чикләрендә, мөмкинлекләренә исәпкә алып, Программа чараларын гамәлгә ашыру өчен акча бүлүгә.

3. Муниципаль район башкарма комитетының структур бүлекчәләренә, Мамадыш муниципаль районының жирле үзидарә органнарына, дини оешмалар белән хезмәттәшлек итү буенча Совет, Россия Эчке эшләр министрлыгының Мамадыш районндагы бүлеге, «Татмедиа» АЖ филиалы, районның мәгариф учреждениеләренә, жәмәгать оешмаларына Программада билгеләнгән чараларны үтәүне тәэмин итәргә тәкъдим итәргә.

4. Муниципаль район башкарма комитетының гомуми бүлегенә җәмәгатьчелек һәм ММЧ белән элемтә секторына әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматның рәсми порталында һәм Мамадыш муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

5. Әлеге карарның үтәлеше буенча җаваплы итеп Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесе урынбасары М.Р. Хужажановны билгеләргә.

Житәкче

И.М.Дәрҗеманов

Мамадыш муниципаль районы Башкарма
комитеты карары белән
РАСЛАНДЫ:

27.09. 2021 ел, № 314

**«2021- 2023 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МАМАДЫШ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА ДӘҮЛӘТ МИЛЛИ СӘЯСӘТЕ
КОНЦЕПЦИЯСЕН ГАМӘЛГӘ АШЫРУ МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

Программаның паспорты

Программаның исеме	«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районында дәүләт милли сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру» муниципаль программасы
Программаны әзерләү өчен нигез	Татарстан Республикасы Президенты каршындагы Милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр буенча советның, Татарстан Республикасында хокук тәртибен тәмин итү буенча Координация киңәшмәсенәң 2013 елның 17 декабрендәге (№ПР-287 от 28.12.2013), Татарстан Республикасы Иминлек Советының, Татарстан Республикасында Террорчылыкка каршы комиссиянең 2014 елның 26 мартындагы уртак утырышы беркетмәсе (№ПР-78 от 03.04.2014).
Программаның заказчысы һәм координаторы	Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы башкарма комитеты
Программаның максаты	Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының жирле үзидарә органнарының, хокук саклау структураларының һәм жәмәгәтчелекнең ижтимагый-сәяси вазгыятьнең тотрыклылыгын тәмин итү, жәмгыятьтә этникара татулык, милли һәм дини түземлек саклап калу, милли мәданиятләрне (шул исәптән туган телне) саклап калуга һәм үстерүгә ярдәм итү, Мамадыш муниципаль районы территориясендә яшәүче барлык халыкларның милли үзенчәлеген саклап калуга һәм үстерүгә ярдәм итү максатларында көчләрен туплау.

<p>Программаның бурычлары</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Милләтара һәм конфессиональара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; • Террорчылык, экстремистлык һәм милләтчелек идеологиясе күренешләренә халыкның түзеп тора алмавын тәмин итү юнәлешендә ижтимагый фикер формалаштыру; • Жәмгыятьтә, бигрәк тә яшьләр арасында, этникара мәдәниятне, башка милләт һәм дини конфессияләр вәкилләренә толерант мөнәсәбәтне пропагандалау һәм формалаштыру; • Законлылык, гуманизм, гаделлек, үзара ихтирам, үзара аңлашу һәм татулык принципларын үтәү нигезендә төрле этнослар арасында тигез хокуклы, дустанә элемтәләрне ныгыту һәм үстерү • Милли мәдәниятне (шул исәптән туган телне), милли үзенчәлекләренә саклап калуға һәм үстерүгә; Мамадыш муниципаль районы территориясендә тарихи барлыкка килгән күпмилләтле жәмгыятьне, аның рухи-әхлакый потенциалын, традицияләрен һәм гореф-гадәтләрен саклауға ярдәм итү.
<p>Программаны гамәлгә ашыру вакытлары</p>	<p>2021 - 2023 еллар</p>

<p>Программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы</p>	<p>2021 ел - 1740 мең сум 2022 ел - 1740 мең сум 2023 ел - 1740 мең сум</p> <p>Программаны тормышка ашыру өчен тотыла торган акчалар күләме Мамадыш муниципаль районы бюджеты мөмкинлекләреннән, Мамадыш муниципаль районы территориясендә инфляция процесслар һәм икътисадый ситуациядән чыгып, корректировкакланырга мөмкин.</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән соңгы нәтижеләре</p>	<p>Программаны тормышка ашыруның ахыргы нәтижеләре:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мамадыш муниципаль районында дәүләт милли сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру буенча жирле үзидарә органнарының эш формаларын һәм ысулларын камилләштерү, экстремизмга каршы тору, ксенофобия чагылышларына каршы тору, Мамадыш муниципаль районы территориясендә этник дискриминациягә каршы тору буенча эшләү рәвешләрен һәм ысулларын камилләштерү; • жәмгыятьтә, яшьләр арасында, белем бирү учреждениеләрендә укучылар һәм тәрбияләнүчеләр арасында интернационализм, милләтара татулык, милли һәм дини түземлек культурасын тарату һәм үстерү; • Террорчылык фактларына һәм экстремистик күренешләр, ксенофобия барлыкка килү. • башка этник һәм конфессиональ бергәлекләр вәкилләренә толерант, гуманлы һәм хөрмәт белән карау; • Мамадыш муниципаль районының толерантлык, гражданлык теләктәшлеге, башка мәдәниятләргә хөрмәт, шул исәптән муниципаль массакүләм мәгълүмат чаралары аша да, Интернет-ресурслар аша да пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат пространствосын булдыру.

Программаның үтәлешен тикшереп тору	Программаның үтәлешен тикшереп торуны Мамадыш муниципаль районының башкарма комитеты башкара. Муниципаль район башлыгы каршындагы дини оешмалар белән хезмәттәшлек итү советы Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында Муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары белән Мамадыш муниципаль районы жирле үзидарә органнары арасында мәгълүмати һәм оештыру хезмәттәшлеген тәмин итә.
-------------------------------------	---

I. ПРОБЛЕМАНЫҢ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ ПРОГРАММАНЫҢ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ, АНЫ ХӘЛ ИТҮГӘ ЮНӘЛДЕРЕЛГӘН ПРОГРАММА

Мамадыш муниципаль районында ижтимагый-сәяси вазгыять 2021 елда тотрыклы булып кала. Район үзенә составы буенча күп милләтле. Районда 42 550 кеше яши:

Татарлар - 76,3 %
 Руслар - 20,1%
 Марийцлар - 1,37%
 Удмуртлар - 1,25 %
 Әрмәннәр - 0,25 %
 Чувашлар - 0,1 %
 Башкортлар - 0,1 %

Хәзерге вакытта Мамадыш районы территориясендә 10нан артык милләт вәкиле яши. Төрле милләт вәкилләре арасында низаглы хәлләр килеп чыкмый. Чит ил гражданны тарафыннан кылынган жинаятьләр быел теркәлмәгән. Тотрыклы имин хәлне саклап калу күп факторлар белән аңлатыла. Барыннан да элек, илебез, республикабыз традицияләрен саклап калу, анда үзара ихтирам һәм дин хисләре тәрбияләнә. Хәзерге вакытта Мамадыш муниципаль районында 57 мәчет эшли, шуларның өчесе Мәскәү-Уфа трассасында урнашкан. 8 чиркәү һәм 5 часовня эшли. Мамадыш шәһәрәндә Троица храмы төзелеше бара. Төзелеш 2018 елда шәһәрнең тарихи үзәгендә, 1930 нчы елларда жимерелгән Троицкий соборы булган урыны тирәсендә урнашкан.

Мамадыш муниципаль районының жирле үзидарә органнары дини берләшмә вәкилләре белән актив хезмәттәшлек итә. Мамадыш районы буенча Россия Эчке эшләр министрлыгы бүлеге белән берлектә традицион булмаган диннәрне ачыклау буенча эш алып барыла.

Мамадыш муниципаль районының массакуләм мәгълүмат чараларында милләтара, конфессияара һәм гражданлык татулыгын пропагандалауга һәм

жәмгыяттә террорчылык һәм экстремистик кәефләрне булдырмауга юнәлтелгән материаллар урнаштырыла.

Район житәкчелеге дини оешмаларга барып, аларның тормыш проблемаларын хәл итәргә булыша, район мәчетләре имамнарының айлык жыелышларында катнаша. Мәчетләр һәм чиркәүләр кешеләрне рухи берләштерү, яшьләрне әхлакый тәрбияләү үзәкләре буларак эшли, анда теләгән һәркем керә ала.

Традицион дини агым вәкилләре хезмәт вакытында агарту эшләре белән шөгыльләнә, анда халык арасында дини һәм конфессиягә ызгышны булдырмауга басым ясыйлар. Дин эһелләре шәһәр һәм район чараларында актив катнаша. Мамадыш муниципаль районының жирле үзидарә органнарының сәяси, ижтимагый һәм дини берләшмәләр лидерлары белән хезмәттәшлеге нәтижәсендә 2020 елда Мамадыш муниципаль районы территориясендә милләтара һәм динара конфликтлар теркәлмәгән. Санкцияләнмәгән митинглар һәм пикетлар үткәрелмәде.

Мәдрәсә, мәчетләр һәм якшәмбе мәктәпләре каршында жәйге балалар лагерьлары оештырыла. Район дәрәжәсендә традицион конфессияләрнең аеруча әһәмиятле дини бәйрәмнәрен уздыру өчен финанс ярдәме күрсәтелә. Алар арасында Корбан бәйрәме, Мәүлид, Раштуа бәйрәмнәре, пасха конкурслары. Шулай ук дини бәйрәмнәр генә түгел, халык бәйрәмнәре дә киң колач белән билгеләп үтелә. Районыбыз территориясендә яшәүче халыкларның гореф-гадәтләрен, мәдәниятен саклап калу буенча зур эшләр башкарыла. Район мәдәният йорты клублары каршында фольклор коллективлар һәм ансамбльләр уңышлы эшләп килә. Фольклор коллективлар фестивалләрен, район сәхнәсендә халык жырларын һәм йолаларын иң яхшы башкаруга конкурслар оештыру, барыннан да элек, башка халыклар вәкилләренә бер-берсен танып белү мөмкинлегенә бирә. Сабантуй, Питрау кебек бәйрәмнәр халыклар дуслыгының ачык чагылышы булып тора. Безнең бурыч үсеп килүче буында һәм безнең дәүләтнең яңа гражданның толерантлык хисе тәрбияләү. Куелган бурычларны хәл итүгә балаларга гомуми һәм өстәмә белем бирү системасы аша рухи-әхлакый тәрбия бирү, традицион диннәр һәм, әлбәттә инде, гаилә институты аша рухи-әхлакый тәрбия бирү ярдәм итә.

Районда 28 коммерцияле булмаган оешма исәпләнә. Аларның 9ы - рус мәдәнияте жәмгыяте, татар конгрессы филиалы, “Ак калфак” ижтимагый оешмасы, “Аксакаллар шурасы” ижтимагый оешмасы, керәшеннәр жәмгыяте, марилар ижтимагый оешмасы, удмуртларның милли-мәдәни автономиясе, район мөхтәсибәте, Ксения Римляны чиркәве. Мамадыш муниципаль районында киңәшмә органнары: район башлыгы каршындагы дини оешмалар белән хезмәттәшлек советы, муниципаль районның Ижтимагый Советы төзелде.

Мамадыш муниципаль районында милләтара тынычлыкны һәм татулыкны саклау буенча уңай тәҗрибә тупланган, башлангыч стадиядә экстремизм куркынычын бетерү, халыкның толерантлыгын арттыру һәм этносоциаль һәм дини каршылыкларны жиңү буенча актив эш алып барыла. Дини толерантлык турында сөйләгәндә, аның, югары жәмгыяттә толерантлыгыннан аермалы буларак, үзенчәлекле булуын танырга кирәк. Дини толерантлык жәмгыятнең тотрыклы һәм эзлекле үсеше максатларында конфессияләр арасындагы мөнәсәбәтләрдә мөмкин булган чикләрен, нормаларны гына билгели. Алга таба бу компромисс үзенең законлы юридик бизәлешен ала. Милләтчелек, сепаратизм һәм дини түземсезлек күрсәтү ижтимагый-сәяси өзгыятнең тотрыксызлыгына китерергә, милләтара һәм конфессиягә дөньяга куркыныч тудырырга, Россия Федерациягә конституциячел төзелешне нигезләрен какшату өчен мөмкинлек тудырырга мөмкин.

Районда социаль-икътисадый һәм ижтимагый-сәяси вазгыятьне яхшыртуда мөһим шартларның берсе - экстремизмга, терроризмга, хокук бозуларга ярдәм итүче сәбәпләрне һәм шартларны кисәтүгә, ачыклауга, юкка чыгаруга юнәлтелгән чараларга системалы яқын килү.

ТР Милли сәясәте стратегиясеннән килеп чыга торган чараларны һәм бурычларны гамәлгә ашыру өчен Мамадыш муниципаль районында дәүләт милли сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру буенча муниципаль программа кирәк. Ул жирле халыкның, бигрәк тә яшьләрнең, башка этник, конфессиональ бергәлекләр вәкилләренә, этникара татулык, милли һәм дини түземлек жәмгыятьләренә карата тиешле шартлар булдыруны тәмин итәчәк.

Программа жирле үзидарә потенциалын һәм гражданлык жәмгыятенә төрле институтларын жәмгыятьтә конфессияара, этникара тынычлыкны һәм татулыкны тәмин итүгә, экстремизмга, ксенофобия күренешләренә, милли, мамадыш муниципаль районы территориясендә раса каршылыгына һәм этник дискриминациягә каршы көрәшкә юнәлтелгән эшчәнлегендә максималъ файдалануны күздә тотат.

Программа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү өчен ачык документ булып тора.

II. ПРОГРАММАНЫҢ МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

Программаның максаты - Мамадыш муниципаль районы дәүләт хакимияте органнарының һәм жирле үзидарә органнарының, хокук саклау структураларының һәм жәмәгатьчелекнең ижтимагый-сәяси вазгыятьнең тотрыклылыгын тәмин итү, жәмгыятьтә этникара татулык, милли һәм дини түземлекне саклап калу, милли мәдәниятләрне (шул исәптән туган тел) саклап калуга һәм үстерүгә ярдәм итү, Мамадыш муниципаль районында дәүләт милли сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру нигезендә Мамадыш муниципаль районы территориясендә яшәүче барлык халыкларның милли үзенчәлеген саклау.

Программаның төп бурычлары түбәндәгеләр:

1. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ туфракта конфликтларны булдырмау;
2. Террорчылык, экстремистлык һәм милләтчелек идеологиясе чагылышларына халыкның түземсезлеге атмосферасын булдыруга юнәлтелгән ижтимагый фикерне формалаштыру;
3. Жәмгыятьтә, бигрәк тә яшьләр арасында, этникара мәдәниятне, башка милләт һәм дини конфессияләр вәкилләренә толерант мөнәсәбәтне пропагандалау һәм формалаштыру;
4. Законлылык, гуманизм, гаделлек, үзара ихтирам, үзара аңлашу һәм татулык принципларын үтәү нигезендә төрле этнослар арасында тигез хокуклы, дустанә элементләрне ныгыту һәм үстерү;
5. Милли мәдәниятне (шул исәптән туган телне), милли үзенчәлекләрне саклауга һәм үстерүгә ярдәм итү; Мамадыш муниципаль районы территориясендә тарихи барлыкка килгән күпмилләтле жәмгыятьне, аның рухи-әхлакый потенциалын, традицияләрен һәм гореф-гадәтләрен саклау һ.б.

III. ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ

Мамадыш муниципаль районының жирле бюджеты акчалары исәбеннән башкарыла торган программа чаралары исемлеге һәм учреждениеләрнең, предприятиеләрнең һәм оешмаларның чыгымнары сметасында каралган акчалар исәбеннән башкарыла торган чаралар исемлеге элге программага кушымтада китерелгән һәм түбәндәге бүлекләрне үз эченә ала:

- I. Оештыру эшчәнлеге.
- II. Татарстан халыкларының милли мәдәниятләрен саклау һәм үстерү.
- III. Гомумроссия граждан тәңгәллеген ныгыту чаралары.
- IV. Туган телне саклау һәм куллану, милли мәгарифне үстерү, фәнни тикшеренүләр оештыру.
- V. Дини оешмалар белән хезмәттәшлек
- VI. Дәүләт милли сәясәтен мәгълүмати тәмин итү, нәшрият эшчәнлеге.
- VII. Этник һәм дини экстремизмны профилактикалау, этникара конфликтларны кисәтү чаралары.

Программа түбәндәге принципларга таянып гамәлгә ашырыла:

1. Мамадыш муниципаль районында Дәүләт милли сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру өлкәсендә актив мәгълүмати сәясәт принцибы. Татарстан Республикасының күпмилләтле һәм күпмилләтле жәмгыятенә күпгасырлык мәдәни-тарихи мирасына таянып, «Мин - Россия гражданы» уңай граждан идеологиясе пропагандасы;
2. Социаль ярдәм принцибы - конструктив ижтимагый инициативаларга таяну, программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыру өчен халыкның социаль актив өлешен жәлеп итү;
3. Экстремизм һәм террорчылык күренешләренә актив каршы тору һәм профилактика принцибы. Программаны гамәлгә ашыруның актив сәясәте хәвеф-хәтәр чыганакларын үз вакытында, төгәл ачыклау һәм аларга алдан илтифат итүгә юнәлдерелгән;
4. Килештерелгән идарә принцибы - комплекслылык, ведомствоара координация, программаның максатларына һәм бурычларына ирешү дәрәжәсен даими тикшереп тору;
5. Реалистик принцип - "кире элемент" куллану, мониторинг программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыру.

IV. РЕСУРС ОБЕЛӘН ПРОГРАММАСЫНЫҢ БЕРЕНЧЕ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ

Программаны гамәлгә ашыру еллары буенча финанслау:

- 2021 ел. - 1740 мең сум
- 2022 ел. - 1740 мең сум
- 2023 ел. - 1740 мең сум

Программаны тормышка ашыру өчен тотыла торган акчалар күләме коррективкаланьрга мөмкин, Мамадыш муниципаль районы

бюджеты мөмкинлекләреннән чыгып, Мамадыш муниципаль районы территориясендә инфляция процесслары һәм икътисадый вазгыять мөмкинлекләреннән чыгып.

V. ПРОГРАММА РЕАЛИЗАЦИЯСЕ МЕХАНИЗМЫ

Мамадыш муниципаль районында Дәүләт милли сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру эшчәнлеген координацияләү муниципаль районның башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

VI. ПРОГРАММА ЭФЕКТИВЛЫГЫ БӘЯЛӘМӘСЕ

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижелелеге күрсәткече - программаның максатларына һәм бурычларына ирешү.

Программаны гамәлгә ашыру, дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары, граждан жәмгыятенә барлык институтлары; Мамадыш муниципаль районы территориясендә эшли торган предприятиеләр, учреждениеләр, төрле милек рәвешләрендәге оешмалар белән беррәттән, милли сәясәт өлкәсендәге эшчәнлекне оештыруга жәлеп итәргә мөмкинлек бирәчәк.

Гомумән алганда, 2021-2023 елларга Татарстан Республикасының Мамадыш муниципаль районында дәүләт милли сәясәте концепциясен гамәлгә ашыру программасы ижтимагый-сәяси тормышның тотрыклылыгын хуплауга, Мамадыш муниципаль районы территориясендә төрле милләт һәм конфессияләр вәкилләре арасында тынычлыкны, үзара аңлашуны, үзара ихтирам һәм хезмәттәшлекне тәмин итүгә ярдәм итәчәк.

**2021-2023 елга Мамадыш районында –
этникара мөнәсәбәтләрне гармонизацияләү буенча гамәлләрнең
КОМПЛЕКСЛЫ ПЛАНЫ**

№	Чараның исеме, темасы	Үткәрү сроклары	Жаваплы	Финанслау күләмнәре (мең сум.)		
				2021	2022	2023
I кисәк. Оештыру эшчәнлеге						
1.	Муниципаль район башлыгы каршындагы дини берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлек советы эшен оештыру	Ел дәвамында	Муниципаль районның башкарма комитеты	-	-	-
2.	Татарстан Республикасы телләре турындагы законнарны гамәлгә ашыру комиссиясе утырышлары	квартал саен	Муниципаль районның башкарма комитеты	-	-	-
3.	Муниципаль районның якташлык жәмгыятьләре утырышлары	Ел дәвамында	Район Советы аппараты			
4.	Районның террорчылыкка каршы комиссиясе утырышлары	квартал саен	Рылов О.Ю., комиссия секретаре	-	-	
5.	Районда миграция мәсьәләләре буенча район башлыгы каршындагы хокук саклау органнары вәкилләре белән киңәшмә	Атна саен	Фаизов В.Н. Район Советы Аппараты житәкчесе	-	-	-

6.	<p>Районның ижтимагый оешмалары утырышлары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Бөтендөнья татар конгрессы Башкарма комитетының жирле бүлекчәсе; - керәшен жәмгыяте; - Рус мәдәнияте жәмгыяте; - Район мариларының автономияләре; - Район удмуртларының автономияләре «Ак сакаллар шурасы»; - “Ак калфак” ширкәте. 	Ел дәвамында	<p>Талипова Г.В.</p> <p>Спиридонов С.П.</p> <p>Егоров Н.Н.</p> <p>Баймурзина Л.И.</p> <p>Галеев В.Г.</p> <p>Ибраһимова Р.Н.</p>	-	-	
7.	Районда милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мониторингын оештыру	Ел дәвамында	Россия Эчке эшләр министрлыгының Мамадыш районы буенча бүлеге (киләшү буенча), дини оешмалар белән хезмәттәшлек итү буенча Совет	-	-	-

II кискәк. Татарстан халыкларының милли мәдәниятләрен саклау һәм үстерү

8.	Мамадыш шәһәре предприятие һәм оешмалары коллективлары арасында смотр-конкурс	Ел дәвамында	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	40 бюд жетт ан тыш акча лар	40 бюд еттан тыш акчала р	40 бюд жет тан тыш акча лар
9.	Авыл жирлекләренең	Ел дәвамында	Район башкарма комитетының	50	50	50

	үзешчән сэнгать тамашаларының театральләштерелгән тамаша-конкурсы		«Мәдәният бүлеге» МКУ	бюджеттан тыш акчалар	бюджеттан тыш акчалар	бюджеттан тыш акчалар
10.	Керәшен жырларын «Туым жондызы» («Раштуа йолдызы») Республика конкурс-фестивалендә катнашу	Гыйнвар-февраль	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау		
11.	«Нардуган» Кряшен бәйрәмендә катнашу	гыйнвар	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау		
12.	Районда яшәүче халыкларга багышланган күргәзмә оештыру	Ел дәвамында (гомумшәһәр тематик чараларын уздырганда)	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ, районның туган якны өйрәнү музе	25	25	25
13.	«Созвездие - Йолдызлык» эстрада сэнгатенең республика ачык телевизион яшьләр фестивалендә катнашу	февраль - апрель	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ, «ОДМС» МКУ	1000	1000	1000
14.	«Май чабу» халык бәйрәмен оештыру һәм уздыру, традицион халык күңел ачулары	март	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ, район рус мәдәнияте жәмгыяте	20	20	20
15.	«Нәүрүз» төрки халыкларның язгы бәйрәмен оештыру һәм үткәрү	март	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау		

16.	Милли кухня көннәре	март - апрель	Район башкарма комитетының икътисад бүлеге	-	-	-
17.	“Салават күперә” республика балалар- яшүсмерләр милли мәдәниятләре фестивалендә катнашу	апрель	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау		
18.	Мәгариф учреждениеләре укучылары арасында халыклар дуслыгы темасына балалар рәсемнәре конкурс- күргәзмәсе	Уку елы дәвамында	Район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау		
19.	“Каравон” рус фольклоры бәйрәмендә район ансамбльләренә катнашуы	май Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Никольское авылы	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау		
20.	Республиканың мари мәдәнияте «Семьк» бәйрәмендә районның фольклор коллективларының катнашуы	июнь	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ, район марилары автономиясе	Агымдагы финанслау		
21.	«Гырон быдтон» удмурт мәдәнияте Республика бәйрәмендә районның фольклор коллективларының катнашуы	июнь	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау		
22.	Чуваш мәдәниятенә	июнь	Район башкарма комитетының	Агымдагы финанслау		

	«Уяв» республика бэйрәмендә районның фольклор коллективларының катнашуы		«Мәдәният бүлеге» МКУ			
23.	Татар халык бэйрәме Сабантуй Россия төбәкләрендә Сабантуй бэйрәмен оештыруда һәм уздыруда катнашу	июнь июнь	Район Башкарма комитетының Совет һәм башкарма комитеты, «Мәдәният бүлеге» МКУ	100 +ига нәче ләр акча лары ТР бюд жеты ннан акча лар - 350	100 +иган әчеләр акчала ры ТР бюдж етынн ан акчала р - 350	100 +иг анә челә р акча лар ы ТР бюд жет ынн ан акча лар - 350
24.	Славян мәдәниятенең Республика бэйрәмендә «Иван Купала»да катнашу	июль	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ, рус мәдәнияте жәмгыяте	5	5	5
25.	керәшеннәрнең «Питрау» республика мәдәният бэйрәме	июль Зюри муниципаль районы	Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы, Т радицион мәдәниятне үстерү буенча республика үзәге, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы башкарма комитеты,	100 +баш ка чыга накл арны ң чара лары	100 +башк а чыган аклар ның чарала ры	100 +ба шка чыг ана кла рны ң чара лар ы

			Татарстан Республикасы керәшеннәренен ижтимагый оешмасы, Татарстан халыклары ассамблеясе			
26.	Татарстан Республикасы көненә һәм Мамадыш шәһәре көненә багышланган чаралар	август	Район Башкарма комитетының Совет һәм башкарма комитеты, “Мәдәният бүлеге” МКУ	300	300	300
27.	«Крутушка» Халыкара этник фестивалендә катнашу	август, Биектау муниципаль районы Крутушка п.	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	5	5	5
28.	Бөтенроссия Спас ярминкәсендә катнашу	август, Алабуга шәһәре	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	5	5	5
29.	«Түгәрәк уен» Бөтенроссия татар фольклоры фестивалендә катнашу	август - сентябрь Казан шәһәре	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау		
30.	Керәшен фольклор коллективлары һәм солистларының «Керәшенэр ыру жэйтэ» фестиваль-конкурсында катнашу	ноябрь	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау		
31.	«Дулкыннар» ижат балалары һәм яшьләре өчен республика конкурсында катнашу	IV квартал	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау		

32.	Яшь башкаручыларның «Татар моңы» Халыкара телевизион конкурсында катнашу	ел дәвамьнда	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау		
33.	«Идел йорт», «Иделкәй» халык театрлары республика фестивалендә катнашу	ел дәвамьнда	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау		

III кисәк. Гомумроссия граждан тәңгәллеген ныгыту чаралары

34.	Мәдәни мөнәсәбәтләрнең торышы һәм толерантлык һәм үзара ихтирам идеалларын күтәрүгә юнәлдерелгән семинарлар, конференцияләр, түгәрәк өстәлләр һәм башка чаралар оештыру	квартал саен	Район Башкарма комитетының жәмәгәтьчелек һәм ММЧ белән элемтә секторы	Агымдагы финанслау		
35.	СО НКО житәкчеләре өчен белгечләр жәлеп итеп өйрәтү курсларын оештыру	Елга ике тапкыр	Район Башкарма комитетының жәмәгәтьчелек һәм ММЧ белән элемтә секторы	10	10	10
36.	«Традицияләрнең тере жебе» район фестивале	апрель	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	20	20	20
37.	Халыклар бердәмлеге көнен бәйрәм итүгә багышланган чаралар	ноябрь	Район башкарма комитеты, «Мәгариф бүлеге», «Мәгариф	Агымдагы финанслау		

			бүлеге”, “Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге”	
IV кисәк. Туган телне саклау һәм куллану, милли мәгарифне үстерү, фәнни тикшеренүләр оештыру				
38.	Шагыйрь, Советлар Союзы Герое М.Жәлилнең туу көненә багышланган чаралар	15 февраль	Район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау
39.	Бөтендөнья туган тел көненә багышланган республика чаралары	21 февраль,	Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау
40.	Педагоглар өчен республика семинарларында катнашу	февраль	Район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау
41.	Укучыларның республика (регионара) фән олимпиадаларында катнашу	февраль - март	Район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау
42.	Татар әдәбияты классигы Г. Тукайның туган көненә багышланган чаралар. Туган тел көне	26 апрель	Район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ	Агымдагы финанслау
43.	Славян язуы һәм мәдәнияте һәм китапханәләре көненә багышланган чаралар	май	Үзәкләштерелгән китапханә системасы, районның туган якны өйрәнү музейе	Агымдагы финанслау
44.	Бөек рус шагыйре А.С. Пушкинның туган көненә	6 июнь	Район башкарма комитетының	Агымдагы финанслау

	багышланган чаралар. Рус теле көне (аерым план буенча)		«Мәгариф бүлеге» МКУ			
45.	Ш.Маннур исемендәге премияләргә тапшыру		Район башкарма комитетының «Мәдәният бүлеге» МКУ	30	30	30
46.	Мәдрәсә каршындагы лагерьлар һәм Мамадыш шәһәренең Якшәмбе мәктәбе	июнь - июль	Район башкарма комитеты, район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ, мөхтәсипәт, Мамадыш Якшәмбе мәктәбе	-	-	-

V кискәк. Дини оешмалар белән хезмәттәшлек

47.	Муниципаль район башлыгы һәм дини конфессияләргә, милли берләшмәләргә вәкилләргә катнашында түгәрәк өстәл утырышы.	ай саен	Район Советы аппараты, район башкарма комитетының жәмәгәтчелек һәм ММЧ белән элемтә секторы	-	-	-
48.	Мәүлид аен бәйрәм итү чаралары		Район башкарма комитеты, мөхтәсипәт	10 +баш ка чыга накл ар	10 +башк а чыган аклар	10 +ба шка чыг ана кла р
49.	Христос Раштуасын бәйрәм итү чаралары: - Раштуа бәйрәме Яр буенда, - Якшәмбе мәктәбе укучылары әзерләгән Раштуа	7 гыйнвар	Рус мәдәнияте жәмгыяте	10 +баш ка чыга накл ар	10 +башк а чыган аклар	10 +ба шка чыг ана кла р

	экиятә. Ксения Римляны чиркәве.					
50.	Халыкара раштуа белем бирү укулары кысаларындагы чаралар	аерым план буенча	Район башкарма комитеты, Мамадыш якшәмбе мәктәбе	Агымдагы финанслау		
51.	Раббыны чукундыру чаралары	гыйнвар	Район башкарма комитеты, Мамадыш благочиние	Агымдагы финанслау		
52.	Белем бирү учреждениеләренә «Дини культура һәм дөнъяви этика нигезләре» уку-укыту курслары укучыларын укуту	Ел дәвамында	Район башкарма комитетының «Мәгариф бүлеге» МКУ	-	-	-
53.	Православие китабы көнен бәйрәм итү чаралары (күргәзмәләр, конкурслар түгәрәк өстәлләр)	февраль	Мамадыш хәйриячесе, үзәкләштерелгән китапханә системасы	Агымдагы финанслау		
54.	Коръән уку конкурсы (муниципаль этап, республика этабы)	апрель	мөхтәсибәт	Агымдагы финанслау		
55.	Православие Пасхасын бәйрәм итү чаралары		Мамадыш благочиние	Агымдагы финанслау		
56.	«Изге Болгар жыены» тантаналы чараларында катнашу	май Болгар шәһәре, Болгар дәүләт тарих-архитектура музей-тыюлыгы	Муниципаль район Советы һәм башкарма комитеты, мөхтәсибәт	Агымдагы финанслау		
57.	Бөтенроссия чаң тавышы фестивалендә катнашу	Июль, Алексеевск ав. Татарстан Республикасы Алексеевск	Совет һәм башкарма комитеты, Мамадыш благочиние	5	5	5

		муниципаль районы				
58.	«Ураза » мөселман бэйрәмен бэйрәм итүгә багышланган чаралар		Муниципаль район Советы һәм башкарма комитеты, мөхтәсибәт	Агымдагы финанслау һәм иганәчеләр акчалары		
59.	Шәһәр мэдрәсәсендә, республика мәгариф учреждениеләрендә руханилар өчен квалификация күтәрү курслары	Ел дәвамында	мөхтәсибәт	Агымдагы финанслау		
60.	«Корбан гаите» мөселман бэйрәмен бэйрәм итү чаралары		Муниципаль район Советы һәм башкарма комитеты, мөхтәсибәт	Агымдагы финанслау һәм иганәчеләр акчалары		
61.	Гомумшәһәр "Корбан ашы" мәҗлесе		Муниципаль район Советы һәм башкарма комитеты, мөхтәсибәт	Агымдагы финанслау һәм иганәчеләр акчалары		

VI бүлек. Дәүләт милли сәясәтен мәгълүмати тәэмин итү, нәшрият эшчәнлеге

62.	«Алтын каләм» - «Алтын каләм» балалар, яшьләр һәм яшьләр матбугаты Республика фестивалендә катнашу	Казан шәһәре	«ТАТМЕДИА» ААҖ ФИЛИАЛЫ «НОКРАТ» (НОКРАТ) (киләшү буенча)	АГЫМДАГЫ ФИНАНСЛАУ		
63.	«Многоликая Россия» Бөтенроссия журналистлар конкурсында катнашу	Казан шәһәре	«ТАТМЕДИА» ААҖ филиалы «Нократ» (Нократ) (киләшү буенча)	-	-	-

64.	Район территориясендә «Нократ дулкыннары» һәм «Мамадыш ТВ» радиосы эфирында яшәүче халыкларның берләшүе темасына багышланган радио һәм телевизион тапшырулар циклы («ТАТМЕДИА» АЖ филиалы «Мамадышинформ»)	ай саен	«ТАТМЕДИА» АЖ филиалы «Мәгълүмат-Мамадыш» (киләшү буенча)	-	-	
65.	«Нократ дулкыннары» һәм «Мамадыш ТВ» радиосы эфирында дини-милләтчелек экстремизмына каршы юнәлдерелгән радио һәм телевизион тапшырулар циклы («ТАТМЕДИА» АЖ филиалы «Мамадышинформ»)	атна саен	«ТАТМЕДИА» ААЖ филиалы «Нократ» (Нократ) (киләшү буенча)	-	-	-
66.	Этноконфессиональ тематика буенча массакүләм мәгълүмат чаралары (электрон, басма) материалларын мониторинглау һәм анализлау	ел дәвамында	Район башкарма комитетының гомуми бүлегенең жәмәгәтчелек һәм ММЧ белән элемтә секторы	-		

VII бүлек. Этник һәм дини экстремизмны профилактикалау чаралары этникара конфликтларны кисәтү

67.	Республика айлыгы "Экстремизмга - юк!"	сентябрь	Районның Террорчылыкка каршы комиссиясе	Агымдагы финанслау		
68.	Толтолерантлык тәрбияләүгә һәм экстремизмны профилактикалауга багышланган истәлекләр басмасы.		Районның башкарма комитеты, Террорчылыкка каршы комиссия	5	5	5
69.	Район территориясенә килүче чит ил гражданнары турында ведомствоара мәгълүмат алмашуны оештыру	Ел дәвамында	Россия Эчке эшләр министрлыгының Мамадыш районындагы бүлегенең миграция мәсьәләләре буенча бүлеге, Россия Эчке эшләр министрлыгының Мамадыш районы буенча бүлеге (киләшү буенча), авыл жирлекләре башлыклары	-	-	-
70.	Мигрантларга түләүсез юридик, консультатив ярдәм оештыру һәм күрсәтү	Ел дәвамында	Районның башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Мамадыш районындагы миграция бүлеге (киләшү буенча)	-	-	-
71.	Милли берләшмәләр һәм дини оешмалар белән хезмәттәшлекне	Ел дәвамында, аерым план буенча	Район Советының кадрлар һәм муниципаль хезмәт секторы	Агымдагы финанслау		

	гамэлгэ ашыручы дэүлэт милли саясәтен гамэлгэ ашыру мәсьәләләре белән шөгылльәнүче дэүлэт һәм муниципаль хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрү			
72.	Халыкара толерантлык көненә багышланган чаралар	ноябрь	Белем бирү йортлары	Агымдагы финанслау һәм иганәчеләр акчалары
73.	Уку йортлары укучылары арасында милләтара һәм конфессияара туфракта экстремистик күренешләрне булдырмауга юнәлдерелгән оператив-профилактик чаралар комплексы үткәрү	ел дәвамында	Россия Эчке эшләр министрлығының Мамадыш районы буенча бүлеге (киләшү буенча)	Агымдагы финанслау һәм иганәчеләр акчалары
74.	Террорчылык һәм экстремизмга каршы көрәш буенча профилактик эшне тәмин итүче затлар өчен (дэүлэт һәм муниципаль хезмәткәрләр, жәмәгать оешмалары вәкилләре, хокук саклау һәм суд органнары	ел дәвамында	Район Советының кадрлар һәм муниципаль хезмәт секторы	Агымдагы финанслау һәм иганәчеләр акчалары

	хезмэткэрлэре) квалификация күтэрү курслары				
	Барлығы:			1 740	1 740 1740